

پیش‌خوان

«آیت‌الله طالقانی و گروه‌های سیاسی» در آیین‌ه یک پژوهش توانشار

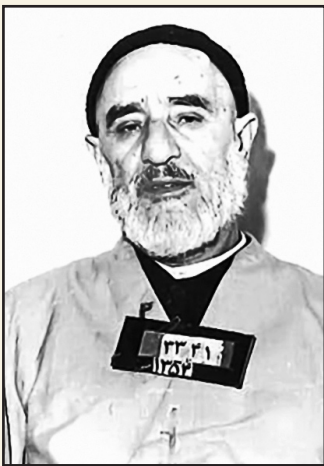
وحدت آفرین بود و دشمن شکن

■ شاهد توحیدی

اثری که هم اینک در معرفی آن سخن می‌رود، نسبت عالم مجاهد زنده یاد آیت‌الله سیدمحمود طالقانی را با گروه‌های سیاسی بازخوانده است. این پژوهش توسط علی کردی انجام شده و مرکز اسناد انقلاب

اسلامی، آن را روانه بازار نشر کرده است. تازنمای ناشر در بازنمایی اهمیت موضوع کتاب، به نکات ذیل آمده اشارت برده است: «آیت‌الله سیدمحمود طالقانی یکی از چهره‌های نام‌آشنای انقلاب اسلامی است که پس از رحلت جانشوزش در سال ۱۳۵۸، بر آوازه او افزوده شد. وی که فرزند یکی از روحانیون مبارز، انقلابی و مردمی بود، در مسیر خدمتگزار و صدیق تبدیل شد. برخی آیت‌الله طالقانی را در زمره روشنفکران دینی برمی‌شمارند که براساس اسلام علمی و تجربی، می‌کوشید به تبلیغات مخالفان دین پاسخ دهد. از این منظر علم دین براساس تعالیم پیامبران به ویژه خاتم‌الانبیاء وامان معصوم پس از او، به تقویت و تأیید یکدیگر می‌انجامند. گروهی او را مقشر بزرگی می‌خوانند که صاحب‌سبک بود و آیات قرآنی را با روشی ترکیبی از فقه، عرفان، فلسفه، ادبیات، جامعه‌و علم تفسیر می‌کرد. تفسیرهای طالقانی شوق و علاقه‌به قرآن و زندگی با این کتاب الهی را، در نسل جوان تقویت کرد. طالقانی مجاهدی بزرگ و نستوه بود که زندان‌ها، شکنجه‌ها و تبعیدهای سخت، او را از پای درنیارود و الگویی همه‌مجاهدان و مبارزان در عصر حقیقان بود. وی در این‌ راه تلاش می‌کرد تا

دهه ۵۰ه آیت‌الله سیدمحمود طالقانی در کمیته مشترک ضدخرابکاری ساواک

همه گروه‌های سیاسی را در هدف مشترک که سقوط رژیم شاهنشاهی بود، هماهنگ نگه دارد. از این رو که در این دین خیرخواهانه با شیطنت برخی گروه‌ها مواجه می‌شد که طالقانی را از خود می‌دانستند…»

مؤلف در بخشی از اثر این تاریخی – پژوهشی، در باب نسبت گروه موسوم به مجاهدین خلق – که بعدها منافقین لقب گرفتند – با آیت‌الله طالقانی، روایات و منقولات بی‌امده را ذکر کرده است: «ولی‌الله چه‌پور درباره واکنش آیت‌الله طالقانی به سواستفاده‌های منافقین می‌گوید: در مورد آقای طالقانی تا جایی که مقدور بود، تلاش می‌کرد آنان نتوانند از وجهه ایشان به نفع خود هزینه‌کنند. در جریان مسافرت ایشان به چالکردو – که بر اثر فشارهای سیاسی و جهت رفع خستگی بود و عناصر فرصت‌طلب این موضوع را بهانه تبلیغ علیه نظام کرده و تظاهراتی به راه انداختند– وقتی که حاج احمد آقا فرزند امام به چالکردو آمدند و به ایشان اطلاع دادند که منافقین گفتند: حاضرند نیروهای نظامی خود را تحت اختیار آقای طالقانی قرار دهند، به شدت برآشفتم و به‌رغم اینکه تصمیم داشت تا مدت بیشتری را برای تمدد اعصاب در آنجا بماند، به سفر خود خاتمه داده و برای دیدار امام رهسپار شد م و به غائله خاتمه داد… به گفته چه‌پور: آیت‌الله طالقانی در مواردی که می‌دید تسامح اثر معکوس دارد، قاطعانه موضع می‌گرفت، نظیر موضعی که ایشان یکی دو هفته قبیل از رحلت خود، در خطبه‌های نماز جمعه تهران علیه منافقین اتخاذ کرد و از آنها به عنوان چپی‌ها و جوجه کمونیست‌ها نام برد… مهدی طالقانی هم با اشاره به موضع‌گیری‌های پدرش علیه انحرافات سازمان مجاهدین خلق، یادآور می‌شود که آیت‌الله طالقانی بعد از انقلاب به جوانان توصیه می‌کرد که به سمت مجاهدین نروند…»

عاریخ

تاریخ ۶۰۰۸۵۲۳

عالمان مجاهد شیعه در ایران و مواجهه با اشغالگری رژیم اسرائیل

این ماده فساد را از قلب جهان اسلام ریشه‌کن کنید

مردم تهران در مسجد سلطانی (مسجد امام خمینی)

حضور می‌بایند. آن روز حجت‌الاسلام محمدتقی فلسفی بالای منبر رفت و به بیان مواضع آیت‌الله کاشانی نسبت به مردم فلسطین پرداخت. او در عین حال تأکید کرد: «ما برای آن در اینجا جمع شده‌ایم که با مسلمین ابراز همدردی کنیم و قصد آزار احدی را نداریم و یهودیان ایران نیز، تحت حمایت ما هستند و کمترین زردنی نباید به آنان برسد…»ایشان در پایان سخنانش اعلام کرد که به منظور جمع‌آوری اعانه برای کمک به مسلمین پاکستان و فلسطین، حسابی در بانک ملی افتتاح شده است.

دومین تظاهراتی که به نفع مردم فلسطین انجام گرفت نیز، به دعوت آیت‌الله کاشانی بود. او در ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۲۷، مجدداً مردم را علیه تشکیل دولت اسرائیل به تظاهرات دعوت کرد. بعداز ۳۱ اردیبهشت ماه و با دعوت ایشان، تظاهرات عظیمی علیه صهیونیست‌ها در تهران به راه افتاد. آیت‌الله کاشانی آن روز در میان جمعیت انبوهی که در مسجد سلطانی حضور یافته بودند، گفت: «این مصیبتی که اخیراً برای برادران مسلمان فلسطین پیش آمده و ایرانیان را برای همدردی و اظهار تأثر در این مکان گردهم آورده، منشأ آن حس برادری و عواطف دینی و اسلامی است که همه متحدان تأثر و تألم خود را باقلبی آز رده و خاطری پریشان، به سماع عموم مسلمین

دومین تظاهراتی که به نفع مردم فلسطین انجام گرفت نیز، به دعوت آیت‌الله کاشانی بود. او در ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۲۷، مجدداً مردم را علیه تشکیل دولت اسرائیل به تظاهرات دعوت کرد. بعداز ۳۱ اردیبهشت ماه و با دعوت ایشان، تظاهرات عظیمی علیه صهیونیست‌ها در تهران به راه افتاد. آیت‌الله کاشانی آن روز در میان جمعیت انبوهی که در مسجد سلطانی حضور یافته بودند، گفت: «این مصیبتی که اخیراً برای برادران مسلمان فلسطین پیش آمده و ایرانیان را برای همدردی و اظهار تأثر در این مکان گردهم آورده، منشأ آن حس برادری و عواطف دینی و اسلامی است که همه متحدان تأثر و تألم خود را باقلبی آز رده و خاطری پریشان، به سماع عموم مسلمین

شهید سید مجتبی نواب صفوی در کنار آیت‌الله سیدابوالقاسم کاشانی

دومین تظاهراتی که به نفع مردم فلسطین انجام گرفت نیز، به دعوت آیت‌الله کاشانی بود. او در ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۲۷، مجدداً مردم را علیه تشکیل دولت اسرائیل به تظاهرات دعوت کرد. بعداز ۳۱ اردیبهشت ماه و با دعوت ایشان، تظاهرات عظیمی علیه صهیونیست‌ها در تهران به راه افتاد. آیت‌الله کاشانی آن روز در میان جمعیت انبوهی که در مسجد سلطانی حضور یافته بودند، گفت: «این مصیبتی که اخیراً برای برادران مسلمان فلسطین پیش آمده و ایرانیان را برای همدردی و اظهار تأثر در این مکان گردهم آورده، منشأ آن حس برادری و عواطف دینی و اسلامی است که همه متحدان تأثر و تألم خود را باقلبی آز رده و خاطری پریشان، به سماع عموم مسلمین

یاسر عرفات درباره دیدارش با رهبر فدائیان اسلام و تأثیر کلام وی بر خود می‌گوید: «به نواب گفتیم: من زاده حیفا هستم. او به من گفت: تو پسر علی(ع) هستی، اما ملتت در اسارت به سر می‌برد! تو باید دین جدید را یاری دهی، تو باید ملت فلسطین را از چنگال اسرائیل نجات دهی، آن وقت در دانشگاه قاهره نشسته‌ای و درس می‌خوانی که چه شود؟!… شب تمام کاغذها را پاره و از آن پس به کار نهضت پرداختیم و تفنگ به دوش چریک شدیم…»

دنیا می‌رسانیم. چو عضوی به درد آورد روزگار دگر عضوها را نماند قرار. اکنون که این مسئله باعث تهییج احساسات مردم ایران و اجتماع عمومی شده است، به سماع آقایان محترم می‌رساند چنانچه در اخبار روزانه مشاهده کرده‌اید که بعضی دول بدون مجوز قانونی، فلسطین را که از مراکز مقدسه اسلام و محل مسجد اقصی که قبله مسلمین می‌باشد و سالیان دراز وطن و مسکن مسلمانان به شمار می‌رفت و بر آن حکومت می‌کردند و در طی صدها سال جنگ‌های خونین صلیبی و دادن میلیون‌ها کشته، نتوانسته‌اند این سرزمین مقدس را از دست مسلمین به در آورند، وطن صهیونیست‌هایی که از نقاط مختلفه عالم به اینجا مهاجرت کرد ده‌اند، شناخته‌اند. در صورتی که حکومت اسلام از قدیم ایلام بر فلسطین، حقی ثابت است و مسلمین دنیا به خصوص ملت مسلمان ایران، چنین اجازه‌ای نمی‌دهند که صهیونیست‌ها به این حق ثابت دست تعدی دراز نموده و با چنگال‌های اوده به فساد و ظلم، خون آنان را بی‌رحمانه بریزند… برادران مسلمان ایران باید بکوشند، در این هنگام که سخت‌ترین مصائب بر برادران مسلمان شما رخ داده، از آنها حمایت نمایند و با تمام موارد، به کمک کاشانی، فدائیان اسلام، اتحادیه مسلمین و نهضت خدایپرستان سوسیالیست، اولین تجمع علیه اسرائیل را در ایران بر پا کردند. در همان دوره و برای شرکت در کنفرانس اسلامی، سفری به اراضی اشغالی داشت. آیت‌الله طالقانی در این کنفرانس، در خصوص اشغالگری صهیونیست‌ها گفت: «باید مردم فلسطین و ملت‌های دنیا و کسانی که چشم آنها به نخستین قبله اسلامی نهضت بخشد و آنها که به عقاید قرآن معتقدند، دست به‌دست یکدیگر داده، دولت‌نابند نخستین قبله مسلمین را آزاد کنند. ما قبیل از آنکه به فلسطینی‌ها ببیندیشیم، باید به بیت‌المقدس فکر کنیم. چون وقتی که به بیت‌المقدس می‌اندیشیم، خودبه‌خود به فلسطینی‌ها فکر کرده‌ایم. چون فلسطینی‌ها همواره مورد آزار و شکنجه و قتل و آزار می‌گردند…»

آیت‌الله سید محمود طالقانی دیگر عالمی است که از ابتدای پیدایش دولت اسرائیل، نسبت به اشغالگری صهیونیست‌ها واکنش نشان داده است. در پاییز سال ۱۳۲۷ و همزمان با نخستین جنگ صهیونیست‌ها و اعراب، آیت‌الله طالقانی از معدود روحانیونی بود که هم‌راه با آیت‌الله کاشانی، فدائیان اسلام، اتحادیه مسلمین و نهضت خدایپرستان سوسیالیست، اولین تجمع علیه اسرائیل را در ایران بر پا کردند. در همان دوره و برای شرکت در کنفرانس اسلامی، سفری به اراضی اشغالی داشت. آیت‌الله طالقانی در این کنفرانس، در خصوص اشغالگری صهیونیست‌ها گفت: «باید مردم فلسطین و ملت‌های دنیا و کسانی که چشم آنها به نخستین قبله اسلامی نهضت بخشد و آنها که به عقاید قرآن معتقدند، دست به‌دست یکدیگر داده، دولت‌نابند نخستین قبله مسلمین را آزاد کنند. ما قبیل از آنکه به فلسطینی‌ها ببیندیشیم، باید به بیت‌المقدس فکر کنیم. چون وقتی که به بیت‌المقدس می‌اندیشیم، خودبه‌خود به فلسطینی‌ها فکر کرده‌ایم. چون فلسطینی‌ها همواره مورد آزار و شکنجه و قتل و آزار می‌گردند…»

حمایت‌های آیت‌الله طالقانی از خواسته به حق مردم فلسطین، به همین جا ختم نشد. وی در سالیان بعد نیز، همچنان بر مواضع خود نسبت به مظلومیت فلسطینیان پافشاری داشت. از جمله فعالیت‌های آیت‌الله در این دوره، سخنرانی عمومی در محرم سنال ۱۳۴۱، در حمایت از مردم فلسطین است. او در آن سخنرانی، برده از ماهیت استعماری اسرائیل برداشته و اظهار داشت: «چه کسانی اموال مسلمانان را می‌زدند و به صهیونیست‌ها و اسرائیلی‌ها کمک می‌نمایند؟ چه کسانی زن‌های مسلمان‌ها را از حدود عفت خارج می‌کنند؟ اگر دولت و حکومتی هم با آنها بند و بست داشت، تکلیف مردم با این دولت چیست؟ آقا امروز صهیونیسم پوسته پوسته شده است، اما به استعمار به صورت اولی شکست خورد، اما به پوست صهیونیست و به پوست اسرائیل در آمد…»

آیت‌الله طالقانی مبدع جمع‌آوری کمک‌های مردمی، برای آوارگان فلسطینی نیز بود. او در سال ۱۳۴۸ که امامت نماز عید فطر را در مسجد هدایت تهران برعهده داشت، بنا توصیف وضع آتسفبار آوارگان فلسطینی که در اثر تجاوزات ظالمانه صهیونیست‌ها، کاشانه خود را از دست داده و آواره بیابان‌ها شده بودند، می‌گوید: «هر روز ملاحظه می‌کنید که گرفتاری مسلمان‌ها، استغاثه و استرحام مسلمان‌ها، از هر طرف بلند است. دیگر

آیت‌الله طالقانی مبدع جمع‌آوری کمک‌های مردمی برای آوارگان فلسطینی بود.

خطبه‌های نماز عید فطر در مسجد هدایت تهران، با توصیف وضع آتسفبار آوارگان فلسطینی که کاشانه خود را از دست داده و آواره بیابان‌ها شده بودند، از حاضران خواست که فطریه به آن سال را به این مردم مستمند بده اختصاص دهند. این دعوت بسیار مورد استقبال مردم قرار گرفت، به طوری که برخی بانوان علاوه بر پول، زیورآلات خود را برای کمک به فلسطینی‌ها می‌دهم، از حاضران خواست که فطریه آن سال را به مردم مستمیده اختصاص دهند. جالب آنکه این سخنرانی در شرایطی انجام گرفت که تنها چندماه از آزادی ایشان از زندان می‌گذشت. این دعوت تاریخی بسیار مورد استقبال مردم قرار گرفت، به طوری که برخی علاوه بر پول، زیورآلات خود را برای کمک به آوارگان فلسطینی می‌بخشیدند! آیت‌الله طالقانی در عید فطر سال ۱۳۴۹ در مسجد هدایت، مجدد از حاضران می‌خواهد تا فطریه خود را به مردم فلسطین اختصاص دهند. اقدام او موجب شد که شهید آیت‌الله مطهری و دکتر شریعتی نیز در مسجد الجواد و حسینیه ارشاد ادامه دهنده راه ایشان باشند. رژیم پهلوی اما برای جلوگیری از گسترش و ادامه یافتن این حرکت جسورانه، در عید فطر سال ۱۳۵۰ خانه آیت‌الله طالقانی و مسجد هدایت را به محاصره درآورد. و مانع از برگزاری نماز آن سال شد، در ماه بعد نیز وی را به زایل تبعید کرد. حمایت‌های آیت‌الله طالقانی از مظلومان فلسطینی، تا پایان حیات نیز تداوم یافت که مصداق بارز آن، مواضع آشکار وی در خطبه‌های نماز جمعه اولین روز قدس بود.

فلسطین می‌جوشد. ۵ هزار نفر از فدائیان اسلام، عازم کمک به برادران مسلمان فلسطین هستند و با کمال شتاب، از دولت ایران اجازه حرکت سریع به سوی فلسطین را دارند و منتظر پاسخ سریع دولت می‌باشند…»

وی در دوم خرداد ۱۳۲۷، همراه با گروهی از مردم مسلمان و با اجتماع در منزل آیت‌الله کاشانی، خواهان اعزام به فلسطین می‌شود، هر چند رژیم پهلوی مانع از انجام این حرکت گشت. از سوی دیگر می‌توان گفت که شهید نواب صفوی، زمینه‌ساز تشکیل گروه‌های مقاومت در فلسطین است. در سال ۱۳۳۲، دانشگاه «ملک فواد» قاهره برای انجام سخنرانی به مناسبت سالگرد «احمد ونیسی» و «احمد شاهین» دو دانشجویی که عضو اخوان المسلمین بوده و در جنگ با اسرائیل کشته شده بودند، از شهید نواب‌صفوی دعوت به عمل می‌آورد. آن روز ۷۰ هزار نفر از دانشجویان و اساتید دانشگاه‌ها، در آن مراسم حضور داشتند. یاسر عرفات نیز، در زمره آنان بود. آن روز یاسر عرفات پس از پایان سخنرانی پرشور شهید نواب صفوی، نزد او رفته و خود را به عنوان دانشجوی فلسطینی ساکن در مصر معرفی می‌کند. عرفات به خصوص دیدارش با رهبر فدائیان اسلام و تأثیر کلام ایشان بر خود می‌گوید: «گفتم من زاده حیفا هستم. او به من گفت تو پسر علی(ع) هستی، اما ملتت در اسارت به سر می‌رود! تو باید دستنی وطن و مسکن مسلمانان به شمار می‌رفت و بر آن حکومت می‌کردند و در طی صدها سال جنگ‌های خونین صلیبی و دادن میلیون‌ها کشته، نتوانسته‌اند این سرزمین مقدس را از دست مسلمین به در آورند، وطن صهیونیست‌هایی که از نقاط مختلفه عالم به اینجا مهاجرت کرد ده‌اند، شناخته‌اند. در صورتی که حکومت اسلام از قدیم ایلام بر فلسطین، حقی ثابت است و مسلمین دنیا به خصوص ملت مسلمان ایران، چنین اجازه‌ای نمی‌دهند که صهیونیست‌ها به این حق ثابت دست تعدی دراز نموده و با چنگال‌های اوده به فساد و ظلم، خون آنان را بی‌رحمانه بریزند… برادران مسلمان ایران باید بکوشند، در این هنگام که سخت‌ترین مصائب بر برادران مسلمان شما رخ داده، از آنها حمایت نمایند و با تمام موارد، به کمک کاشانی، فدائیان اسلام، اتحادیه مسلمین و نهضت خدایپرستان سوسیالیست، اولین تجمع علیه اسرائیل را در ایران بر پا کردند. در همان دوره و برای شرکت در کنفرانس اسلامی، سفری به اراضی اشغالی داشت. آیت‌الله طالقانی در این کنفرانس، در خصوص اشغالگری صهیونیست‌ها گفت: «باید مردم فلسطین و ملت‌های دنیا و کسانی که چشم آنها به نخستین قبله اسلامی نهضت بخشد و آنها که به عقاید قرآن معتقدند، دست به‌دست یکدیگر داده، دولت‌نابند نخستین قبله مسلمین را آزاد کنند. ما قبیل از آنکه به فلسطینی‌ها ببیندیشیم، باید به بیت‌المقدس فکر کنیم. چون وقتی که به بیت‌المقدس می‌اندیشیم، خودبه‌خود به فلسطینی‌ها فکر کرده‌ایم. چون فلسطینی‌ها همواره مورد آزار و شکنجه و قتل و آزار می‌گردند…»

آیت‌الله سید محمود طالقانی دیگر عالمی است که از ابتدای پیدایش دولت اسرائیل، نسبت به اشغالگری صهیونیست‌ها واکنش نشان داده است. در پاییز سال ۱۳۲۷ و همزمان با نخستین جنگ صهیونیست‌ها و اعراب، آیت‌الله طالقانی از معدود روحانیونی بود که هم‌راه با آیت‌الله کاشانی، فدائیان اسلام، اتحادیه مسلمین و نهضت خدایپرستان سوسیالیست، اولین تجمع علیه اسرائیل را در ایران بر پا کردند. در همان دوره و برای شرکت در کنفرانس اسلامی، سفری به اراضی اشغالی داشت. آیت‌الله طالقانی در این کنفرانس، در خصوص اشغالگری صهیونیست‌ها گفت: «باید مردم فلسطین و ملت‌های دنیا و کسانی که چشم آنها به نخستین قبله اسلامی نهضت بخشد و آنها که به عقاید قرآن معتقدند، دست به‌دست یکدیگر داده، دولت‌نابند نخستین قبله مسلمین را آزاد کنند. ما قبیل از آنکه به فلسطینی‌ها ببیندیشیم، باید به بیت‌المقدس فکر کنیم. چون وقتی که به بیت‌المقدس می‌اندیشیم، خودبه‌خود به فلسطینی‌ها فکر کرده‌ایم. چون فلسطینی‌ها همواره مورد آزار و شکنجه و قتل و آزار می‌گردند…»

آیت‌الله سید محمود طالقانی دیگر عالمی است که از ابتدای پیدایش دولت اسرائیل، نسبت به اشغالگری صهیونیست‌ها واکنش نشان داده است. در پاییز سال ۱۳۲۷ و همزمان با نخستین جنگ صهیونیست‌ها و اعراب، آیت‌الله طالقانی از معدود روحانیونی بود که هم‌راه با آیت‌الله کاشانی، فدائیان اسلام، اتحادیه مسلمین و نهضت خدایپرستان سوسیالیست، اولین تجمع علیه اسرائیل را در ایران بر پا کردند. در همان دوره و برای شرکت در کنفرانس اسلامی، سفری به اراضی اشغالی داشت. آیت‌الله طالقانی در این کنفرانس، در خصوص اشغالگری صهیونیست‌ها گفت: «باید مردم فلسطین و ملت‌های دنیا و کسانی که چشم آنها به نخستین قبله اسلامی نهضت بخشد و آنها که به عقاید قرآن معتقدند، دست به‌دست یکدیگر داده، دولت‌نابند نخستین قبله مسلمین را آزاد کنند. ما قبیل از آنکه به فلسطینی‌ها ببیندیشیم، باید به بیت‌المقدس فکر کنیم. چون وقتی که به بیت‌المقدس می‌اندیشیم، خودبه‌خود به فلسطینی‌ها فکر کرده‌ایم. چون فلسطینی‌ها همواره مورد آزار و شکنجه و قتل و آزار می‌گردند…»

حمایت‌های آیت‌الله طالقانی از خواسته به حق مردم فلسطین، به همین جا ختم نشد. وی در سالیان بعد نیز، همچنان بر مواضع خود نسبت به مظلومیت فلسطینیان پافشاری داشت. از جمله فعالیت‌های آیت‌الله در این دوره، سخنرانی عمومی در محرم سنال ۱۳۴۱، در حمایت از مردم فلسطین است. او در آن سخنرانی، برده از ماهیت استعماری اسرائیل برداشته و اظهار داشت: «چه کسانی اموال مسلمانان را می‌زدند و به صهیونیست‌ها و اسرائیلی‌ها کمک می‌نمایند؟ چه کسانی زن‌های مسلمان‌ها را از حدود عفت خارج می‌کنند؟ اگر دولت و حکومتی هم با آنها بند و بست داشت، تکلیف مردم با این دولت چیست؟ آقا امروز صهیونیسم پوسته پوسته شده است، اما به استعمار به صورت اولی شکست خورد، اما به پوست صهیونیست و به پوست اسرائیل در آمد…»

آیت‌الله طالقانی مبدع جمع‌آوری کمک‌های مردمی، برای آوارگان فلسطینی نیز بود. او در سال ۱۳۴۸ که امامت نماز عید فطر را در مسجد هدایت تهران برعهده داشت، بنا توصیف وضع آتسفبار آوارگان فلسطینی که در اثر تجاوزات ظالمانه صهیونیست‌ها، کاشانه خود را از دست داده و آواره بیابان‌ها شده بودند، می‌گوید: «هر روز ملاحظه می‌کنید که گرفتاری مسلمان‌ها، استغاثه و استرحام مسلمان‌ها، از هر طرف بلند است. دیگر

بیچارگی از این بالاتر نیست، همه مصائب کم بود، مردمی که تازه هنوز قدشان راست نشده، یک مرتبه طوفان آبی بیاید و نمی‌دامن چقدر، ۲۰۰ هزار، ۳۰۰ هزار جمعیت مسلمانی که تازه می‌خوانند شکل بگیرند و سرپای خودشان بلند شوند، از بین برود! این مصیبت برای همه مسلمان‌هاست و مصیبت دیگر که آوار‌های فلسطینی دارند، مگر کم مصیبتی است؟ مردمی که متجاوز از ۲۰ سال در بیابان‌ها زندگی می‌کنند و بانگ می‌زنند به وجدان بشریت، به مردم دنیا که به داد ما برسید، آنها به جای اینکه به دادشان برسند، بمب‌های ناپالم هم به سرشان می‌ریزند! این مصیبت نیست؟ با این فاجعه اخیری هم که پیش آمد که وجدان و قلب هر انسان زنده را به حرکت درآورد، مگر انسان زنده می‌تواند بخوابد؟ ببینید چه جور دست استعمار، مسلمان‌ها را به جان هم انداخت و چه فاجعه‌ای پیش آمد و چه بدبختی‌هایسرای اینها حاصل شد…» در پایان این سخنرانی، آیت‌الله طالقانی با بیان اینکه من فطریه‌ام را برای کمک به فلسطینی‌ها می‌دهم، از حاضران خواست که فطریه آن سال را به مردم مستمیده اختصاص دهند. جالب آنکه این سخنرانی در شرایطی انجام گرفت که تنها چندماه از آزادی ایشان از زندان می‌گذشت. این دعوت تاریخی بسیار مورد استقبال مردم قرار گرفت، به طوری که برخی علاوه بر پول، زیورآلات خود را برای کمک به آوارگان فلسطینی می‌بخشیدند! آیت‌الله طالقانی در عید فطر سال ۱۳۴۹ در مسجد هدایت، مجدد از حاضران می‌خواهد تا فطریه خود را به مردم فلسطین اختصاص دهند. اقدام او موجب شد که شهید آیت‌الله مطهری و دکتر شریعتی نیز در مسجد الجواد و حسینیه ارشاد ادامه دهنده راه ایشان باشند. رژیم پهلوی اما برای جلوگیری از گسترش و ادامه یافتن این حرکت جسورانه، در عید فطر سال ۱۳۵۰ خانه آیت‌الله طالقانی و مسجد هدایت را به محاصره درآورد. و مانع از برگزاری نماز آن سال شد، در ماه بعد نیز وی را به زایل تبعید کرد. حمایت‌های آیت‌الله طالقانی از مظلومان فلسطینی، تا پایان حیات نیز تداوم یافت که مصداق بارز آن، مواضع آشکار وی در خطبه‌های نماز جمعه اولین روز قدس بود.

آیت‌الله سید مجتبی نواب صفوی در کنار آیت‌الله سیدابوالقاسم کاشانی

روزنامه جوان | شماره ۶۸۸۶ | ۱۳۵۷ بهمن

بیچارگی از این بالاتر نیست، همه مصائب کم بود، مردمی که تازه هنوز قدشان راست نشده، یک مرتبه طوفان آبی بیاید و نمی‌دامن چقدر، ۲۰۰ هزار، ۳۰۰ هزار جمعیت مسلمانی که تازه می‌خوانند شکل بگیرند و سرپای خودشان بلند شوند، از بین برود! این مصیبت برای همه مسلمان‌هاست و مصیبت دیگر که آوار‌های فلسطینی دارند، مگر کم مصیبتی است؟ مردمی که متجاوز از ۲۰ سال در بیابان‌ها زندگی می‌کنند و بانگ می‌زنند به وجدان بشریت، به مردم دنیا که به داد ما برسید، آنها به جای اینکه به دادشان برسند، بمب‌های ناپالم هم به سرشان می‌ریزند! این مصیبت نیست؟ با این فاجعه اخیری هم که پیش آمد که وجدان و قلب هر انسان زنده را به حرکت درآورد، مگر انسان زنده می‌تواند بخوابد؟ ببینید چه جور دست استعمار، مسلمان‌ها را به جان هم انداخت و چه فاجعه‌ای پیش آمد و چه بدبختی‌هایسرای اینها حاصل شد…» در پایان این سخنرانی، آیت‌الله طالقانی با بیان اینکه من فطریه‌ام را برای کمک به فلسطینی‌ها می‌دهم، از حاضران خواست که فطریه آن سال را به مردم مستمیده اختصاص دهند. جالب آنکه این سخنرانی در شرایطی انجام گرفت که تنها چندماه از آزادی ایشان از زندان می‌گذشت. این دعوت تاریخی بسیار مورد استقبال مردم قرار گرفت، به طوری که برخی علاوه بر پول، زیورآلات خود را برای کمک به آوارگان فلسطینی می‌بخشیدند! آیت‌الله طالقانی در عید فطر سال ۱۳۴۹ در مسجد هدایت، مجدد از حاضران می‌خواهد تا فطریه خود را به مردم فلسطین اختصاص دهند. اقدام او موجب شد که شهید آیت‌الله مطهری و دکتر شریعتی نیز در مسجد الجواد و حسینیه ارشاد ادامه دهنده راه ایشان باشند. رژیم پهلوی اما برای جلوگیری از گسترش و ادامه یافتن این حرکت جسورانه، در عید فطر سال ۱۳۵۰ خانه آیت‌الله طالقانی و مسجد هدایت را به محاصره درآورد. و مانع از برگزاری نماز آن سال شد، در ماه بعد نیز وی را به زایل تبعید کرد. حمایت‌های آیت‌الله طالقانی از مظلومان فلسطینی، تا پایان حیات نیز تداوم یافت که مصداق بارز آن، مواضع آشکار وی در خطبه‌های نماز جمعه اولین روز قدس بود.

آیت‌الله سید مجتبی نواب صفوی در کنار آیت‌الله سیدابوالقاسم کاشانی

آیت‌الله سید مجتبی نواب صفوی در کنار آیت‌الله سیدابوالقاسم کاشانی

آیت‌الله سید مجتبی نواب صفوی در کنار آیت‌الله سیدابوالقاسم کاشانی

آیت‌الله سید مجتبی نواب صفوی در کنار آیت‌الله سیدابوالقاسم کاشانی